

รายวิชา ศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๒๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง บทเพลงในท้องถิ่น

ครูผู้สอน ครูจันทิมา อนุกุล

เรื่อง บทเพลงในท้องถิ่น

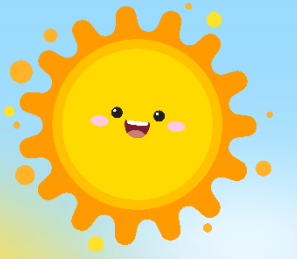
จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านของไทย
๒. จำแนกเพลงพื้นบ้านของแต่ละภูมิภาค
๓. เห็นคุณค่าและชื่นชมบทเพลงพื้นบ้านในท้องถิ่น

นักเรียนรู้จักเพลงพื้นบ้าน อะไรบ้าง?

เพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้าน เป็นบทเพลงท้องถิ่นที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อของคนในท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ภาค ดังนี้

เพลงพื้นบ้าน

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

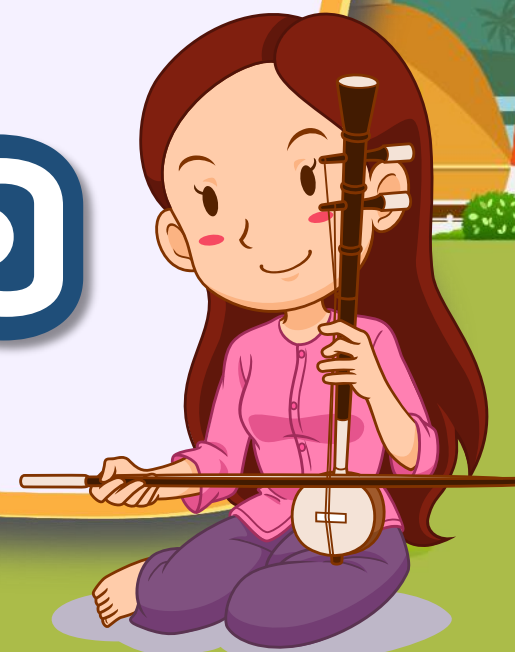
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคใต้

เพลงพื้นบ้าน

ภาคเหนือ

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

ชีวิตของผู้คนในภาคเหนือ หรือชาวล้านนา
ผูกพันอยู่กับเสียงเพลงตลอดเวลาตั้งแต่ในวัยเด็ก
จนถึงวัยชรา คิดคำร้องขึ้นด้วยปฏิภาณไหวพริบ
จดจำสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุ
เพลงพื้นบ้านภาคเหนือที่ยังเป็นที่รู้จัก
และยังมีการร้องเล่นกันอยู่บางแห่งจนถึงปัจจุบัน

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

เพลงซอ

เพลงจ้อย

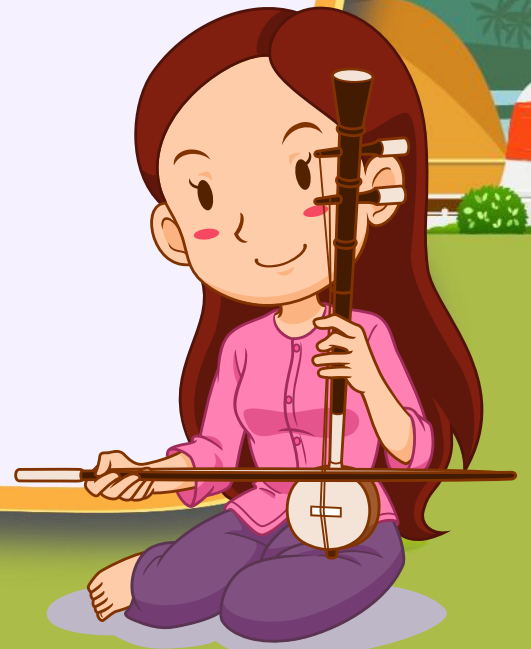
เพลงคำว

เพลงกล่อมเด็ก

ตัวอย่างเพลงพื้นบ้าน

ภาคเหนือ

สื่อวิดีทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวิดีทัศน์

เพลง คำว

โดย : มนต์ นครเชียงใหม่

เผยแพร่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=047xeEDly6c&t=219s>

เพลงพื้นบ้าน

ภาคกลาง

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงพื้นบ้านเกิดจากชาวบ้านเป็นผู้สร้างบทเพลง
และสืบทอดกันมาแบบปากต่อปากโดยการจดจำบทเพลง
เป็นคำร้องง่าย ๆ ที่เป็นเรื่องราวใกล้ตัวในท้องถิ่นนั้น ๆ
จึงทำให้เพลงพื้นบ้านเป็นสมบัติอันมีค่า
ที่บรรพบุรุษสั่งสมเพื่อเป็นมรดกที่ลูกหลานไทยต้องดูแล

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงลำตัด

เพลงอีแซว

เพลงฉ่อย

เพลงพวงมาลัย

เพลงเกี่ยวข้าว

ตัวอย่างเพลงพื้นบ้าน

ภาคกลาง

เพลงพื้นบ้าน

ภาคอีสาน

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

ภาคอีสานเป็นแหล่งรวมกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน
ถึง ๓ กลุ่ม จึงมีเพลงพื้นบ้านแบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

- เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมไทย-ลาว
- เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมเขมร-ส่วย (กูย)
- เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมไทยโคราช

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

หมอลำ

เซิ้ง , ลำเซิ้ง

เพลงโคราช

สื่อวิดีทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวิดีทัศน์

การแสดง เชิงสรวง

โดย : โรงละครแห่งชาติ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.นครราชสีมา

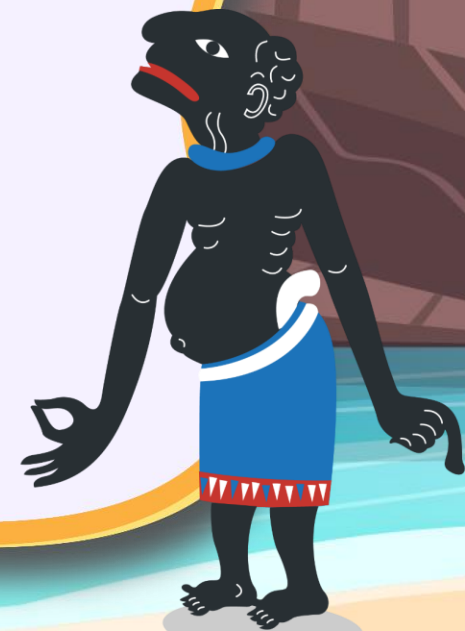
เผยแพร่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=Xa4zsoVKZ7Y>

เพลงพื้นบ้าน

ภาคใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันในกลุ่มชาวไทยมุสลิม

เพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นในกลุ่มไทยพุทธ

เพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นในโอกาส เทศกาลเพลง

พื้นบ้านที่เล่นได้ทุกโอกาส และเพลงกล่อมเด็ก

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นในกลุ่มชาวไทยมุสลิม

ได้แก่ เพลงตันหยง ลีเกฮูลู

เพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นในกลุ่มชาวไทยพุทธ

ได้แก่ เพลงกล่อมนาค เพลงเรือ เพลงนาสวดมาลัย

สื่อวิดีทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวิดีทัศน์

โนราห์ท่าบต

โดย : กรมศิลปากร

เผยแพร่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=Xa4zsoVKZ7Y>

กิจกรรม บทเพลงในท้องถิ่น

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนจับคู่เพลงพื้นบ้าน
ให้ตรงกับภาคให้ถูกต้อง

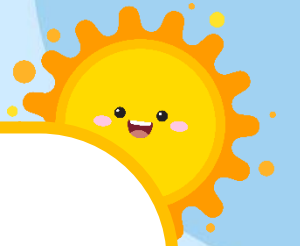

คำชี้แจงกิจกรรมครู

คุณครูปลายทางดูแลนักเรียน
ปฏิบัติกิจกรรม และตรวจสอบ
ความถูกต้อง

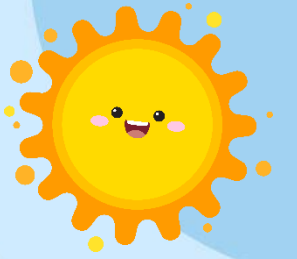

กิจกรรม บทเพลงในท้องถิ่น

-๑. ลิเกฮูลู
-๒. เพลงฉ่อย
-๓. เพลงค่าว
-๔. หมอลำ
-๕. เพลงลำตัด

- ก. ภาคเหนือ
- ข. ภาคกลาง
- ค. ภาคอีสาน
- ง. ภาคใต้

เฉลย กิจกรรม

บทเพลงในท้องถิ่น

กิจกรรม บทเพลงในห้องถิ่น

-๑. ลิเกฮูลู
-๒. เพลงฉ่อย
-๓. เพลงค่าว
-๔. หมอลำ
-๕. เพลงลำตัด

- ก. ภาคเหนือ
- ข. ภาคกลาง
- ค. ภาคอีสาน
- ง. ภาคใต้

สรุป

บทเรียน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ร้องเล่นเพลงในท้องถิ่น

